

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego dla klasy 7

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: liryka i gatunki mieszane</p>	<ul style="list-style-type: none"> •przeczytać omawiany wiersz; •opowiedzieć krótko o budowie wiersza(liczbę zwrotek, wersów i wskazać rymy); 	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje podmiot liryczny; •wyszukuje rymy w wierszu; •opowiada krótko treść utworu; •wskazuje adresata lirycznego; 	<ul style="list-style-type: none"> •nazywa uczucia podmiotu lirycznego; •wskazuje i podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu; •dobiera tytuł wiersza do autora; •umiejscawia pisarza w danej epoce literackiej; 	<p>wypowiada się na temat utworu;</p> <ul style="list-style-type: none"> •interpretuje znaczenie wiersza •wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości; • omawia język wiersza; •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>humanizm, fraszka, apostrofa, archaizm, hierarchia wartości, neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puenta, paradoks, ironia, rym,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki; •podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia; •tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy powiązane z utworem; •omawia wybrane teksty kultury; • wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny”; •tworzy prezentację o pisarzu omawianej epoki literackiej;

				<p><i>powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sens puenty utworu; • określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany; 	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe: Proza (powieść, nowela, przypowieść, opowiadanie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić utwór poetycki od prozy; • przeczytać wskazany i omawiany fragment prozy; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj literacki utworu; • krótko opowiada treść utworu; • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narracji w utworze; • omawia świat przedstawiony w utworze; • opisuje czas i miejsce akcji; • charakteryzuje głównego bohatera utworu, bohaterów występujących w danym fragmencie utworu; 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące utworu; • omawia bohaterów utworu; • wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu; • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść, carpe diem, sentencja, powieść historyczna, archaizm;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą tematów, motywów zawartych w utworach; • podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury; • referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu; • formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu;

				<ul style="list-style-type: none"> •opisuje wewnętrzną przemianę bohatera; •omawia relacje panujące między bohaterami; •interpretuje postępowanie bohaterów; 	
Kształcenie literackie i kulturowe - wywiad	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje spośród tekstów wywiad; •czyta na głos wskazany fragment wywiadu; •rozdziela we wskazanym wywiadzie: pytanie i odpowiedź; 	<ul style="list-style-type: none"> •własnymi słowami potrafi powiedzieć czym jest <i>wywiad</i>; •wskazuje bohatera omawianego <i>wywiadu</i>; •podaje tytuł omawianego <i>wywiadu</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i>; •potrafi krótko opowiedzieć treść przeczytanego <i>wywiadu</i>; •wymienia cechy charakteru bohatera omawianego <i>wywiadu</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia tytuł omawianego <i>wywiadu</i>; •wskazuje fragmenty <i>wywiadu</i> nacechowane emocjonalnie; •wskazuje podjęte decyzje i działania przez bohatera <i>wywiadu</i>; •wyjaśnia przyczyny zachowania bohatera omawianego <i>wywiadu</i>; •pisze charakterystykę bohatera omawianego <i>wywiadu</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na tematy szeroko związane z utworem i jego problematyką; <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje charakterystyki porównawczej bohatera <i>wywiadu</i> z inną postacią rzeczywistą lub fikcyjną;
Kształcenie literackie i kulturowe: dramat i spektakl teatralny	<ul style="list-style-type: none"> •potrafi przeczytać wskazany fragment dramatu i spektaklu teatralnego; •w kilku zdaniach opowiada o czym jest omawiany dramat lub przedstawienie; 	<ul style="list-style-type: none"> •potrafi krótko opowiedzieć treść omawianego komiksu i reportażu; •własnymi słowami podaje jak rozumie termin „czarny charakter”; 	<ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia znaczenie terminu: komiks, reportaż; •wyszukuje informacji w internecie o przykładach „czarnych charakterów” z tekstów kultury na potrzeby lekcji; 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury; •opowiada treść omawianego komiksu i reportażu; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje inne teksty kultury powiązane tematycznie z omawianym utworem; •przygotowuje prezentację na temat wybranego przez siebie komiksu i reportażu;

		<ul style="list-style-type: none"> •wyszukuje niezbędne informacje w internecie; • relacjonuje treść fragmentów omawianego utworu; 	<ul style="list-style-type: none"> •podaje w kilku zdaniach o czym jest omawiany reportaż; 	<ul style="list-style-type: none"> •uczestniczy w dyskusji na temat omawianych tekstów; •opisuje bohatera komiksu i reportażu; 	<ul style="list-style-type: none"> •podejmuje próbę napisania krótkiego komiksu na dowolny temat; •w sposób akceptowalny, wyraża własną opinię na tematy związane z omawianymi utworami;
<p>Pisanie form wypowiedzi: rozprawka, charakterystyka, opis (sytuacji, przeżyć wewnętrznych, dzieła sztuki), wywiad i dyskusja</p>	<ul style="list-style-type: none"> •podaje cechy dobrego dyskutanta; •odczytuje pytania będące elementem wywiadu; •potrafi powiedzieć jak rozumie: czym jest nieuczciwość w dyskusji; 	<ul style="list-style-type: none"> •podaje elementy budowy rozprawki(teza, hipoteza, argumenty, akapit); •krótko opisuje omawiane dzieło sztuki; •potrafi zadać i napisać proste pytania do wywiadu; •wskazuje cele podjęcia dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> •formułuje argumenty do podanego zagadnienia; •tworzy plan rozprawki; •wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu; •tworzy wewnętrznie uporządkowane wypracowanie; •wypowiada się na temat strojów bohaterów; •zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania; •krótko opowiada i opisuje wskazane dzieło sztuki; •omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach; 	<ul style="list-style-type: none"> •pisze rozprawkę wg schematu; •pisze spójne wypracowanie na wskazany temat; •tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej •pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci, uczucia i jej cech charakteru; •opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji; •omawia dzieło sztuki i wyraża opinię na jego temat; •wyjaśnia znaczenie terminów: charakterystyka, 	<ul style="list-style-type: none"> •prawidłowo pisze rozprawkę na wskazany temat, przestrzega budowy wypowiedzi pisemnej; •przeprowadza i pisze wywiad na dowolny temat i z wybraną przez siebie osobą; •pisze charakterystykę postaci, bohatera literackiego lub filmowego; •porównuje obraz z innymi tekstami kultury; •omawia wybrany obraz i dokonuje opisu wybranego dzieła sztuki; •aktywnie uczestniczy w dyskusjach dotyczących omawianych tematów;

			<ul style="list-style-type: none"> •układa pytania do tekstu; 	<p>charakterystyka postaci, autocharakterystyka, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki, wywiad, dyskusja, argument;</p>	
<p>Nauka o języku: Fonetyka, akcent wyrazowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> •własnymi słowami podaje czym jest litera a czym głoska; •dzieli proste wyrazy na sylaby; •głoskuje wskazany wyraz; 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału wyrazu na głoski; • wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdźwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i>; • wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia; • poprawnie wymawia wyrazy; •dokonuje poprawnego podziału wyrazu; 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę; • zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią; •zna i stosuje zasady akcentu wyrazowego; 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo akcentuje czytane wyrazy; •przygotowuje prezentację lub pisze pracę o genezie języka, jego fonetyce i akcencie;
<p>Nauka o języku: części mowy i części zdania</p>	<ul style="list-style-type: none"> •odszukuje we wskazanym tekście podstawowe części mowy i zdania: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, podmiot i orzeczenie; 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania częściami mowy w odpowiedniej formie; •układa i zapisuje zdania wg przyjętych zasad; 	<ul style="list-style-type: none"> •odmienia prawidłowo: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki; •używa części mowy w prawidłowych formach; •wyszukuje części zdania i dokonuje ich analizy; 	<ul style="list-style-type: none"> •zna i nazywa części mowy nie tylko podstawowe, potrafi je wyszukać w tekście, dobrać odpowiednie pytanie oraz odmieniać zgodnie z 	<ul style="list-style-type: none"> •wskazuje i poprawia błędy w tekście; •przygotowuje prezentację dla klasy o częściach mowy, częściach zdania; •redaguje tekst z użyciem wszystkich

				<p>obowiązującymi zasadami;</p> <ul style="list-style-type: none"> •redaguje zdania i przekształca je wg obowiązujących zasad stosując odmianę wyrazów; •zna i stosuje obowiązujące zasady gramatyczne, np.: pisownię z NIE, ze spójnikami; 	<p>części mowy na wybrany przez siebie temat;</p>
<p>Nauka o języku: zdania, rodzaje zdań, interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> •we wskazanym tekście wskazuje: zdanie; •własnymi słowami podaje czym jest: kropka, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik; 	<ul style="list-style-type: none"> •w podanym tekście wskazuje: zdanie oznajmujące, pytające i wykrzyknikowe; •podaje prosty przykład zdania: oznajmującego, pytającego i wykrzyknikowego; 	<ul style="list-style-type: none"> •zamienia zdania wg podanego schematu i zasad tworzenia zdań; •wyszukuje w tekście wskazane znaki interpunkcyjne i nazywa je; •formułuje prawidłowo pytania do podanych zdań, wypowiedzi; 	<ul style="list-style-type: none"> •zna i stosuje zasady tworzenia zdań; •zna i stosuje zasady stosowania interpunkcji; •prawidłowo formułuje zdania; •wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym; 	<ul style="list-style-type: none"> •tworzy wykresy zdań; •znajduje błędy i dokonuje korekty tekstu; •przygotowuje prezentację na wskazany temat i dzieli się tym na forum klasy; •przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach; •przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone; •koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone;

<p>Nauka o języku: mowa niezależna i zależna; słowotwórstwo, wyrazy pochodne, rodziny wyrazów, przedrostki i przyrostki, skrótowce i skróty, wyrazy złożone</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście przykłady mowy zależnej; • wskazuje w tekście przykłady mowy niezależnej; • wskazuje w tekście użyte skróty i skrótowce; • zapisuje notatkę do tematu; 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisując dialog stosuje podstawowe zasady pisania dialogu, pamiętając o interpunkcji; • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny; • wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych; • odnajduje skrótowce w tekście; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny; • zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki i przyrostki; • wyjaśnia znaczenie skrótowców i skrótów; 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej; • tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków; • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków; • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów; • zna i stosuje zasady zapisu skrótów i skrótowców; • zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami; 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie; • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów; • sporządza wykresy rodziny wyrazów; • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami; • używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście; • przygotowuje prezentację na wybrany przez siebie temat nawiązujący do omawianych treści;
--	--	--	--	--	---